

رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ

غوثِ پاک

جون کرامتون

28-December-2017

هفتیوار سنتن پری اجتماع چ ٹیٹ وارو
سنتن پریو بیان

((For Islamic Brothers))

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

غوٺ پاڪ جون ڪرامتون

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ وَعَلَىٰ اِيْكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ اللّٰهِ

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ وَعَلَىٰ اِيْكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا نُورَ اللّٰهِ

تَوَيْتُ سُنَّتَ الْاِعْتِكَافِ (مون سنّت اعتڪاف جي نيت ڪئي)

منا منا اسلامي پاترو! جڏهن به مسجد ۾ داخل ٿيو، ياد اچڻ تي اعتڪاف جي نيت ڪري وٺو، چوٽه جيستائين مسجد ۾ رهندؤ اعتڪاف جو ثواب ملندو رهندو. ياد رکو! مسجد ۾ کائڻ، پيئڻ، سمهڻ يا سحري، افطاري ڪرڻ، ايستائين جو آبِ زمر زم يا دم ڪيل پاڻي پيئڻ جي به شرعاً اجازت ناهي، البت جيڪڏهن اعتڪاف جي نيت هوندي ته اهي سڀ شيون ضمناً جائز ٿي وينديون. اعتڪاف جي نيت به صرف کائڻ، پيئڻ يا سمهڻ جي لاءِ نه هئڻ گهرجي بلڪ ان جو مقصد الله تعاليٰ جي رضا هجي. ”فتاويٰ شامي“ ۾ آهي: جيڪڏهن ڪو مسجد ۾ کائڻ پيئڻ يا سمهڻ چاهي ته اعتڪاف جي نيت ڪري، ڪجهه دير ذڪرُ الله ڪري پوءِ جو چاهي ڪري (يعني هاڻي چاهي ته کائي پي يا سمهي سگهي ٿو).

دُرود شريف جي فضيلت

بنهي جهانن جي مالڪ ۽ مختار، حضور اڪرم صَلَّى اللهُ تَعَالَىٰ عَلَيْهِ وَاٰلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمانِ رحمت نشان آهي: جيڪو مون تي دُرود پڙهندو آهي، ان جو دُرود مون تائين پهچي ويندو آهي، مان ان جي لاءِ اِسْتِغْفَار (مغفرت جي دعا) ڪندو آهيان ۽ ان کان علاوه، ان جي لاءِ ڏهه (10) نيڪيون لکيون وينديون آهن. (معجم اوسط، من اسمه احمد، 1)

(۴۴۶، رقم: ۱۶۴۲)

گندے کٽے کمين مہنگے ہوں کوڑی کے تین کون ہمیں پالتا تم پہ کروڑوں دُرود

(حدائق بخشش، ص ۲۷۰)

مختصر وضاحت: اسان اهڙا نڪما ۽ ناڪاره آهيون جو ٽڪي جا ٿي حصابه اسان

ڪان مهانگا هوندا، پر ان جي باوجود اي منهنجا آقا! توهان اسان جهڙن نالائقن کي به پنهنجي دامن ڪرم سان وابسته فرمايو، اوهان تي ڪروڙين درود ۽ سلام هجن .

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

منا منا اسلامي ڀاڻرو! ثواب حاصل ڪرڻ خاطر بيان ٻڌڻ کان پهريان سنيون سنيون نيٽون ڪري وٺون ٿا. فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: ”بَيِّنَةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ

مِّنْ عَمَلِهِ“ يعني مسلمان جي نيٽ ان جي عمل کان بهتر آهي.

(المعجم الكبير، سهل بن الساعدي... الخ ج 6، ص 185، الحديث: 5942)

ٻه مدني ڪُل: (1) بغير سني نيٽ جي ڪنهن به نيڪ عمل جو ثواب ناهي ملندو. (2) جيتريون سنيون نيٽون وڌيڪ، اوترو ثواب به وڌيڪ.

بيان ٻڌڻ جون نيٽون

✽ نگاهون جهڪائي پوري توجهه سان بيان ٻڌندس ✽ ٽيڪ لڳائي ويهڻ
بدران علمِ دين جي تعظيم خاطر جيترو ٿي سگهيو ٻئي گوڏا وڇائي ويهندس
✽ ضرورت پوڻ تي ٻين جي لاءِ سرڪي جاءِ ڪشاده ڪندس ✽ ڌڪو وغيره
لڳو ته صبر ڪندس، گهوري ڏسڻ ڇڏڻ ڏيڻ ۽ اٽڪڻ کان بچندس ✽ **صَلُّوا**
عَلَى الْحَبِيبِ! اُذْكُرُوا اللَّهَ، تُوْبُوا إِلَى اللَّهِ! وغيره ٻڌي ثواب ڪمائڻ ۽ صدا لڳائڻ وارن
جي دل جوئي جي لاءِ بلند آواز سان جواب ڏيندس ✽ بيان کان پوءِ پاڻ اڳتي
وڌي سلام، مصافحو ۽ انفرادي ڪوشش ڪندس.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي دُعا جي بَرَڪت:

حضرت سَيِّدُنَا شَيْخِ إِسْمَاعِيلِ بْنِ عَلِيٍّ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا ته حضرت سَيِّدُنَا
شَيْخِ عَلِيِّ بْنِ هَيْتَمِيِّ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جڏهن بيمار ٿيندا هئا ته ڪڏهن ڪڏهن منهنجي
رُزْيَرَانِ واري زمين ڏانهن تشریف ڪڍي ايندا هئا ۽ اتي ڪئي ڏينهن گذاريندا
هئا. هڪ ڀيري پاڻ اتي بيمار ٿي پيا ته انهن وٽ غوٺِ صَدْمَانِي، قُطْبِ رَبَّانِي،

شيخ سيد عبدالقادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ بِغَدَادِ كَان عِيَادَتِ جِي لَاءِ تَشْرِيفِ فَرَمَا تِيَا، ائين بئي اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمَا مَنَهجِي زمين تي گڏ ٿيا هتي ٻه ڪجڙ جا وڻ هئا جيڪي چئن (4) سالن کان خُشڪ هئا ۽ انهن ۾ ميوو (Fruit) پيدا نه ٿيندو هو. اسان انهن وڻن کي ڪٽڻ جو ارادو ڪيو ته حضرت سيدنا شيخ عبدالقادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ان مان هڪ وڻ هيٺان وُضُو ڪيائون ۽ ٻي جِي هيٺان ٻه نفل ادا ڪيائون. ڏسندي ئي ڏسندي ٻئي وڻ ساوا ٿي ويا، انهن جا پن ڦٽڻ شروع ٿيا ۽ انهيءَ هفتي ۾ انهن کي ميوو لڳي ويو جڏهن ته اهو ڪجين جِي ميوو جو وقت ئي نه هو. مون پنهنجي زمين تان ڪجهه ڪجورون ڪٽي پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جِي خدمت ۾ حاضر ڪيون، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ان مان کاڌيون ۽ مون کي فرمائون: اللهُ عَزَّوَجَلَّ تنهنجي زمين، تنهنجي ڍرهر، تنهنجي صاع (مخصوص پيماني) ۽ تنهنجي (جانورن جي) ڪير ۾ بَرَڪت ڏي.“

حضرت سيدنا شيخ اسماعيل بن علي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا: منهنجي زمين ۾ هن سال جِي مقدار کان 2 کان 4 پيرا وڌيڪ فصل پيدا ٿيڻ شروع ٿيو، هاڻي منهنجو حال هي آهي ته جڏهن مان هڪ ڍرهر خرچ ڪيان ٿو ته ان سان مون وٽ ٻه (2) کان ٽي (3) پيرا وڌيڪ مال اچي ويندو آهي ۽ جڏهن مان ڪڙڪ جون سو (100) پوريون ڪنهن گهر ۾ رکندو آهيان پوءِ ان مان پنجاهه (50) پوريون خرچ ڪري ڇڏيندو آهيان ۽ باقي کي ڏسنڌو آهيان ته سو (100) پوريون موجود هِنديون آهن. منهنجا جانور ايتري قدر بچا ڏيندا آهن جو مان انهن جِي ڳڻپ (Counting) وسري ويندو آهيان. اهو حال حضرت سيدنا شيخ عبدالقادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جِي بَرَڪت سان اڃا تائين باقي آهي.

(بهجة الاسرار، ذڪر فصول من ڪلامه... الخ، ص 91)

بهار آءِ ميرے بھی اُڀرے چمن میں چلا کوئی ایسی هوا غوثِ اعظم
رہے شاد و آباد میرا گھراڻا ڪرم آڙپے مُصطفیٰ غوثِ اعظم

(وسائلِ بخشش مرمم، ص 553)

سُلطانِ ولايت غوٺ پاڪ شهبازِ خطابت غوٺ پاڪ
 فانوسِ هدايت غوٺ پاڪ سلطانِ ولايت غوٺ پاڪ
 ۽ مرحبا يا غوٺ پاڪ ۽ مرحبا يا غوٺ پاڪ ۽ مرحبا يا غوٺ پاڪ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدًا

منا منا اسلامي ڀائرو! بيان ڪيل حڪايت ۾ ڪوڙ مَدَنِي گل موجود آهن، مثال طور اسان جا غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ سُنَّت جا پابند هئا جو سندن رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ بين سُنَّت تي عمل ڪرڻ سان گڏوگڏ بيمارن جي عيادت ڪرڻ واري سُنَّت ادا ڪندا هئا، تنهنڪري اسان کي ڪيپي ته اسان به غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي نقشِ قَدَم تي هلندي مريضن جي عيادت واري هن سُنَّت کي اپنائون. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ حديث جي ڪتابن ۾ ڪئي مقامن تي بيمارن جي عيادت ڪرڻ جون عَظِيمُ الشَّان فضيلتون بيان ٿيون آهن. اچو! تَرغِيبِ خاطر تي (3) فرمانِ مُصْطَفِي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ٻڌون ٿا جيئن ته،

(1) مسلمان جڏهن پنهنجي مُسلمان ڀاءُ جي عيادت ڪندو آهي ته هو (ان وٽان) موٽي اچڻ تائين جنت جي باغ ۾ رهندو آهي.

(مسلم، ڪتاب البرِّ والصلة والآداب، باب فضل عيادة المريض، ص ۱۰۶۵، حديث: ۲۵۶۸)

(2) جيڪو مُسلمان صُبح جي وقت ڪنهن مُسلمان جي عيادت ڪري ته ستر هزار (70000) ملائڪ ان کي شام تائين دُعاون ڏيندا آهن ۽ جيڪو شام جي وقت عيادت ڪري ته صُبح تائين ستر هزار (70000) ملائڪ ان کي دُعاون ڏيندا آهن ۽ ان جي لاءِ جنت ۾ باغ هوندو.

(ترمذي، ڪتاب الجنائز عن رسول الله، باب ما جاء في عيادة المريض، ۲۹۰/۲، حديث: ۹۷۱)

(3) جيڪو چڱي طرح وُضُو ڪري ۽ ثواب جي لاءِ پنهنجي مُسلمان ڀاءُ جي بيمار پُرسِي (عيادت) ڪري ته ستر (70) سال جي مفاصلي تي دَوَزَخ کان پري

رکيو ويندو. (ابوداؤد، ڪتاب الجنائز، باب في فضل العيادة علي وضوء، ۲۴۸/۳، حديث: ۳۰۹۷)

مَشْهُورِ مُقَسِّرِ قُرْآن، حَكِيمُ الْأُمَّتِ حضرت مُفْتِي أَحْمَد يار خان نُعَيْمِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى

عَلَيْهِ هُنَّ حَدِيثٌ پَاڪٌ تَحْتَ فَرْمَائِنِ ثَا: بَاؤُضُو عِيَادَتِ ڪُئِي وَجِي چَوَتِه عِيَادَتِ (لَفْظِي ۽ مَعْنَوِي اِعْتِبَارِ ڪَانَ) عِبَادَتِ آهِي ۽ عِبَادَتِ بَاؤُضُو بَهْتَرِ آهِي، ۽ عِيَادَتِ ۾ دُعَا ۽ مَرِيضِ (Patient) تِي ڪَجِه پڙهِي دَم ڪِيُو ويندو آهِي ۽ بَاؤُضُو دُعَا ۽ دَم بَهْتَرِ آهِي، ڪَجِه ماڻهو بَاؤُضُو فَرَبَانِي فَاتِحَ ۽ اِبْصَالِ ثَوَابِ ڪَرائِيندا آهن، بَلڪ يارِهين شَرِيفِ جُو ڪَاڌو بَاؤُضُو پِچائِيندا ۽ ڪائِيندا آهن، اها حَدِيثِ اِن جِي اَصْلِ آهِي. (مَرَاةُ الْمَنَاجِيحِ، ۲/ ۴۱۶)

سَمِعَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ! ٻڌو اوهان تہ مُسْلِمَانِ جِي عِيَادَتِ ڪَرڻ ڪيترِي قَدَرِ زُبَرَدَسْتِ عَمَلِ آهِي جُو مُسْلِمَانِ جِي عِيَادَتِ ڪَرڻ وارو واپس موٽڻ تائين جَنَّتِ جِي باغِ ۾ هوندو آهِي، مُسْلِمَانِ جِي عِيَادَتِ ڪَرڻ واري ڪي اللهُ عَزَّوَجَلَّ جا مَعْصُومِ مَلَائڪَ دُعَائِنِ سان نوازِيندا آهن، مُسْلِمَانِ جِي عِيَادَتِ ڪَرڻ واري ڪي جَنَّتِ ۾ هڪ باغِ عطا ڪيو ويندو، مُسْلِمَانِ جِي عِيَادَتِ ڪَرڻ وارو سَتَرِ (70) سال جِي مَفَاصِلِي تِي دَوَازِ ڪان پري رکيو ويندو. ياد رهي! بيمار جِي عِيَادَتِ ڪَرڻ ثَوَابِ جُو ڪَمِ آهِي ۾ ڪڏهن ڪڏهن عِيَادَتِ ڪَرڻ واري مَرِيضِ جِي لاءِ رَاحَتِ جِي بَدْرانِ زَحْمَتِ جُو سَبَبِ بَطْجِي ويندي آهِي. بِلَا ضَرُورَتِ مَرَضِ جُو تَفْصِيلِ پُچِڻ، طَبِي مُعَامَلِنِ ڪان بي خبر هوندي به ان ڪي طَرَحِ طَرَحِ جا مَشُورَا ڏيڻ ۽ بِيَا فُضُولِ سُوالِ ڪَرڻ مَرِيضِ جِي لاءِ تَڪْلِيفِ ۽ دَلِ آزارِي جا سَبَبِ بَطْجِي ويندا آهن، بَهْرَحَالِ عِيَادَتِ ڪَرڻ ۾ مَرِيضِ جِي ڪَيْفِيَتِ جُو خِيَالِ رِڪڻ بِيحَدِ ضَرُورِي آهِي ۽ جِيڪڏهن اهو مَحْسُوسِ ٿئي تہ اسان جِي مَوْجُودِگِي مَرِيضِ جِي لاءِ تَڪْلِيفِ جُو سَبَبِ آهِي تہ جَلَدِ اَتانِ ڪان رَوَانو ٿيڻ گَهْرَجِي. فَرْمَانِ مُصْطَفِي صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آهِي: **أَفْضَلُ الْعِيَادَةِ سُرْعَةُ الْقِيَامِ** بَهْتَرِينِ عِيَادَتِ جَلَدِ اُتِي وَجِئِ آهِي. (شَعْبِ الْاِيْمَانِ، بابِ فِي عِيَادَةِ الْمَرِيضِ، فَصْلِ فِي آدَابِ الْعِيَادَةِ، ۵۴۲/۶، حَدِيثِ: (۹۲۲))

حَكِيمُ الْأُمَّتِ مُفْتِي أَحْمَدِ يَارِ خانِ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ هُنَّ حَدِيثٌ پَاڪٌ جِي تَحْتَ لَڪِنِ ثَا: هِي تَمَامِ اِن صَوْرَتِ ۾ آهِي جڏهن بيمار ڪي ان جِي ويهڻ سان تَڪْلِيفِ ٿئي. (مَرَاةُ الْمَنَاجِيحِ، ۲/ ۴۳۳) حَضْرَتِ عَلامِ عَلِي قاري رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فَرْمَائِنِ ثَا: جَنهن وَقْتِ

هي گمان ٿئي ته مريض ان شخص جي ويهڻ کي گهڻو پسند ڪري ٿو، مثال طور هو ان جو دوست يا ڪو بزرگ آهي يا هيءُ ان ۾ پنهنجي مصلحت (پلائي) سمجهي ٿو، اهڙي طرح ڪو ٻيو فائدو هجي ته ان وقت مريض وٽ وڌيڪ ويهڻ ۾ ڪو حرج نه آهي.

(مرقاة المفاتيح، ڪتاب الجنائز، ۴/ ۶۰، تحت الحديث: ۱۵۹۱)

بيان ڪيل حڪايت ۾ ٻيو مَدَنِي گل هي آهي ته سرڪارِ بغداد، حُضُورِ عُوٺِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ صَاحِبِ ڪرامتِ بزرگ هئا جو سندن وُجُودِ مَسْعُودِ جِي بَرَڪت سان سُڪل وڻ به سر سبز ٿي بي موسم ميوو ڏيڻ لڳندا آهن جڏهن ته پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ کي بارگاهِ خُداوندي ۾ اهو بُلند ۽ اعليٰ مقام ۽ مرتبو حاصل هو جو جنهن خوش نصيب جي لاءِ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ بَرَڪت (Blessing) جي دُعا ڪندا هئا ته ان جا ڀاڳ ڪلي پوندا هئا چوڻهه پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُسْتَجَابُ الدَّعَوَاتِ هئا يعني سندن رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جون دُعاون تمام گهڻيون قبول ٿينديون هيون، جيئن بيان ڪيل حڪايت مان معلوم ٿيو ته اوهان رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ حضرت شيخِ اسماعيل بن علي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي زمين کي نه صرف پنهنجي وُجُودِ مَسْعُودِ سان سرفراز ڪيو بلڪ ان جي لاءِ بَرَڪت جي دُعا به ڪئي، سندن رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي مُقَدَّس چين مان نڪتل دُعا دَرَجَةٌ قُبُولِيَّتِ جِي مِعْرَاجِ تائين پهچي وئي، ان ڪري مُخْتَصِرِ عَرَصِي ۾ حضرت سيدنا شيخِ علي بن اسماعيل رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي اَنَاجِ جِي پيداوار ۾ نه صرف ٻه (2) کان چار (4) ڀيرا وڌيڪ اضافو ٿيو بلڪ سندن رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جِي جانورن جي ايتري قدر ڪثرت ٿي جو ڳٽپ نه پئي ٿي سگهي، معلوم ٿيو! الله وارن جي دُعا ۾ گهڻو اثر هوندو آهي، تنهنڪري جڏهن به الله وارن جي بارگاه ۾ حاضري جو شرف حاصل ٿئي ته اسان کي گهرجي ته اسان موقعي کي عُنَيْمَتِ سمجهندي اَدَبِ جو دامن پڪڙي انهن جي فَيْضِ مان فَيْضِيابِ ٿيڻ سان گڏوگڏ انهن کان مال ۽ دولت ۽ شهرت و منصب وغيره دُنْيَاوِي مقصدن کي حاصل ڪرڻ جون دُعاون ڪرائڻ بدران ايمان جي سَلامَتِي، نيڪين تي اسْتِقَامَتِ، گناهن کان نجات، بي حساب مَغْفِرَتِ ۽ حَرَمِيْنِ

شريفين جي باادب حاضري جي دعائن جي لاءِ عرض ڪريون. الله عَزَّوَجَلَّ جي نيك ٻانهن کان دُعا ڪرائڻ اسان جي اسلافِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ جو مَعْمُول رهيو آهي، جيئن ته حضرت سيدنا انس بن مالڪ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائن ٿا: الله عَزَّوَجَلَّ نيك ماڻهن کان دُعا ڪرائڻ اسان تي لازم فرمايو آهي ڇاڪاڻ ته اهي رات کي قيام جي حالت ۾ ۽ ڏينهن کي روزي جي حالت ۾ گذاريندا آهن ۽ فسق و فُجُور (گناهن) کان پري رهندا آهن.

(جامع صغير، حرف الجيم، حديث: ۳۵۹۰، ص ۲۱۹)

تمهرا فضل ۽ جو میں غلامِ غوث و خواجه ہوں

نہ ہو کم آدلیا کی دل سے اُلفت یا رسولِ الله

(وسائلِ بخشش مُرمّم، ص ۳۳۰)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

اچو! اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ کان پنهنجي لاءِ دُعا ڪرائڻ جي باري ۾ اعليٰ حضرت، امامِ اهل سنت مولانا شاه احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جو هڪ واقعو ٻڌون ٿا، جيئن ته،

دعا جي لاءِ تشریف کڻي ويا

اعليٰ حضرت، امامِ اهل سنت مولانا شاه احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا ته پهريون دفعو مديني شريف جي حاضريءَ جي موقعي تي جڏهن منيٰ شريف جي مسجد مان سڀ ماڻهو هليا ويا ته مسجد جي اندرئين حصي ۾ هڪ شخص کي ڏٺو ته قبلي ڏانهن رخ ڪري وظيفي ۾ مصروف هو. مان مسجد جي اڳڻ ۾ دروازي وٽ هئس، ۽ ڪو ٽيون شخص مسجد ۾ نه هو. اوچتو مسجد ۾ هڪ آواز جهونگار وانگر محسوس ٿيو جيئن ماڪيءَ جي مک جي آواز هوندي آهي. هڪدم منهنجي دل ۾ هي حديث پاڪ آئي: ”الله وارن جي دل مان اهڙو آواز نڪرندو آهي جيئن ماڪيءَ جي مک جو آواز هجي.“ (المستدرک ج 2 ص 180 حديث 1898)

مان وظيفو ڇڏي ان ڏانهن ويس ته ان کان مغفرت جي دعا ڪرايان ۽ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ مان ڪڏهن به ڪنهن بزرگ وٽ دنيا جي حاجت لاءِ نه ويس، جڏهن ويس هن

خيال سان ته مغفرت جي دعا ڪرائيندس. اڃا به قدم ئي ان ڏانهن وڌيس ته ان بزرگ مون ڏانهن منهن ڪري آسمان ڏانهن هٿ ڪڍي ٿي دفعا چيو: ”اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِأَخِي هَذَا، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِأَخِي هَذَا، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِأَخِي هَذَا“ (اي الله! منهنجي هن ڀاءُ کي بخش، اي الله! منهنجي هن ڀاءُ جي مغفرت فرما، اي الله! منهنجي هن ڀاءُ کي معاف فرما) آئون سمجهي ويس ته ڄڻ فرمايائون: ”اسان تنهنجو ڪم ڪري ڇڏيو، هاڻي اسان جي ڪم ۾ رڪاوٽ نه وجهه“ مان ائين ئي موٽي آيس.“

(ملفوظات اعليٰ حضرت، ص ۴۸۹-۴۹۰ ملقطاً)

ڪرم هو واسطو ڪل اولياءِ ڪا
مرا ايمان ۾ موليٰ خاتمه هو

(وسائل بخشش مُرمّم، ص ۳۱۶)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

منا ثنا اسلامي ڀائرو! ياد رهي! جهڙي طرح اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ جي دُعاءن سان بگڙي بڻجي ويندي آهي ۽ قِسْمَت سَنُور جي ويندي آهي، ائين ئي جيڪڏهن اهي حضرات ناراض ٿي ڪنهن جي خلاف دُعا ڪن ته اهو ماڻهن لاءِ عبرت جو نشانو بڻجي ويندو آهي، جيئن ته،

بزرگن جي دعاءِ ضرر جو اثر

شَيْخُ الْحَدِيثِ حضرت علامه عبدُ الْمُصْطَفِيْ اَعْظَمِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا: الله تعاليٰ جي محبوب بانهن (مثال طور) عُلمَاءِ، اولياءِ ۽ تمام صالحين (رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ) جي ڪنهن جي خلاف دُعا ٿيڻ نهايت ئي خطرناڪ ۽ هلاڪت ڪندڙ بلائون آهن. انهن بزرگن جي دُعاءِ ضرر ۽ بد دعا اها ٿلوار آهي جنهن جي ڪا ڍال ناهي ۽ هي تباهي ۽ بربادي جو اهو زهر آلود تير آهي جنهن جو نشانو ڪڏهن به گسندو ناهي، تنهنڪري هر مسلمان تي لازم آهي ته سڄي زندگي هر هر قدم تي اهو ڌيان رکي ته ڪڏهن به الله تعاليٰ جي نيڪ بانهن جي شان ۾ ڌڙي برابر به بي ادبي نه ٿئي ۽ بزرگانِ دين رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ مان ڪنهن جي به دُعاءِ ضرر نه وٺي بلڪه هميشه ان ڪوشش ۾ لڳل رهي ته خُدا عَزَّوَجَلَّ جي نيڪ بانهن

جون دُعاون ملنديون رهن ڇو ته نيڪ ٻانهن جون نُقصان جي لاءِ دُعاون برباديءَ جو خُوفناڪ سِگنل (Signal) اشارو) ۽ انهن جون دُعاون آبادي جو منو ميوو آهي. (ڪراماتِ صحابه، ص ۱۳۶)

هڪ ٻي جاءِ تي لکن ٿا: الله وارن جون دُعاون ان تير (Arrow) جيان هونديون آهن جيڪو ڪمان مان نڪري نشاني کان وار برابر به ناهي گسندو. ان ڪري هميشه هن جو خيال رکڻ گهرجي ته ڪڏهن به ڪنهن بد دُعا جي زد ۽ پاراڻي ۾ نه پئون ۽ بي دينن وانگر هرگز هرگز اهو نه چئون ته ادا ڪنهن جي دُعا يا بد دُعا سان ڪجهه ناهي ٿيندو، اهي ماڻهو هروڀرو ٻين کي بددُعا جو ڊپ ڏيندا آهن، بلڪ اهو ايمان رکجي ته بزرگن جي دُعاون ۽ بد دُعاون ۾ تمام وڌيڪ تاثير آهي. (ڪراماتِ صحابه، ص ۱۶۳ ملقطاً)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

منا منا اسلامي ڀائرو! شهنشاهِ بغداد، حُضورِ غُوٺِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جون ڪرامتون ٻڌي اسان جي دلين ۾ سندن رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي عَقِيدَت ۽ مَحَبَّت ۽ شان ۽ عظمت وِتر وڌندي ويندي اچو! سندن رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جو مُخْتَصِرُ تَعَارُفِ بَدُونِ ٿا،

غوٺِ پاڪ جن جو نالو ۽ نسب

حضرت سَيِّدُنَا غُوٺِ اعْظَمِ، شيخ عبد القادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جن جي ولادت باسعادت پهرين رمضان 470 هجري جو جيلان ۾ ٿي. غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جن جو نالو مبارڪ عبد القادر ۽ ڪنيت ابو محمد آهي، محي الدين، محبوبِ سبحاني، غوٺ اعظم ۽ غوٺِ ثَقَلِينِ وغيره پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جن جا لقب آهن. پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جن جي والد ماجد جو نالو حضرت سَيِّدُنَا ابو صالح موسيٰ جنگي دوست رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ۽ والده ماجده جن جو نالو أُمُّ الْخَيْرِ فاطمه رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهَا آهي، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ والد جي طرف کان حسني ۽ والده ماجده جي طرف کان حسيني سَيِّدُ آھن. (بجاءِ الاسرار و معدن الانوار، ذڪرنسبه وصفته، ص ۱۷۱-۱۷۲ ملخصاً وملتقطاً)

تُو حُسَيْنِي حَسَنِي ڪيُون نہ مُحِي الدِّينِ هُو اے خَضرَ مَجْبِعِ بَحْرَيْنِ هے چشمه تيرا

(حدائق بخشش، ص ۱۹)

حيرت انگيز واقعا

منا منا اسلامي ڀائرو! اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ اسان جي غوثِ پاڪ حضرت سيدنا شيخ عبدُ القادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جو شمار اولياءِ ڪرام جي ان عظيم طبقي ۾ ٿئي ٿو ته جيڪي پيدائشي ولي هئا پوءِ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي ذاتِ با برڪات کان ڪرامتن جو ظهور هن دنيا ۾ اچڻ کان اڳ ۾ ۽ ولادت بعد ئي ٿيڻ لڳو هو، جيئن ته، پاڻ ايجان پنهنجي والده ماجده جي پيٽ ۾ هئا، جڏهن انهن کي نيچ ايندي هئي ۽ هوءَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ چوندي ته پاڻ پيٽ ۾ ئي جواباً يَرِّحُكَ اللهُ (يعني اللهُ عَزَّوَجَلَّ اوهان تي رحم فرمائي) چوندا. پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ پهرين رمضان المبارڪ سومر جي ڏينهن صبح صادق جي وقت دنيا ۾ جلوه گر ٿيا، ان وقت چپ مبارڪ آهسته آهسته حرڪت ڪري رهيا هئا ۽ اللهُ اللهُ جو آواز اچي رهيو هو. (الحقائق في الحدائق، ۱/ ۱۳۹ بتغير قليل) جنهن ڏينهن سندن ولادت ٿي، ان ڏينهن اوهان جي ديار ولادت (ولادت واري علاقي) ”جيلان شريف“ ۾ يارنهن سو (1100) ٻار پيدا ٿيا، اهي سڀ جا سڀ چوڪرا هئا ۽ سڀ ولي اللهُ بڻيا. (تفریح الخاطر، ص ۵۸) پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ پيدا ٿيندي ئي روزو رکي چڙيو ۽ جڏهن سج لٿو، ان وقت ماءُ جو ڪير نوش فرمايائون، سڄو رمضان سندن اهو ئي معمول رهيو. (بہجة الاسرار، ص ۱۷۲ مفهوما)

پيدا ٿي رهيا رڪه رمضان ۾ روزي، دن ۾ ڏوڏه ڪا نه اک ڦرڻه پيا يا غوث اعظم دستگير

سلطانِ ولايت غوثِ پاڪ شهبازِ خطابت غوثِ پاڪ
ولين تي حڪومت غوثِ پاڪ فانوسِ هدايت غوثِ پاڪ
مهرجبا يا غوثِ پاڪ مهرجبا يا غوثِ پاڪ مهرجبا يا غوثِ پاڪ

منا منا اسلامي ڀائرو! عموماً ٻار جڏهن ماءُ جي پيٽ ۾ موجود هوندو آهي ته ان جي لاءِ ماءُ جو پيٽ ئي سڀ ڪجهه هوندو آهي، هو ٻاهر جي دنيا ۽ ان ۾ جيڪو ڪجهه به آهي ان سڀ کان بي خبر هوندو آهي پر جن تي رب تعاليٰ خصوصي فضل ۽ احسان فرمائي ۽ ولايت جو تاج جن جي مٿي تي سڃايل

هجي ته ماءُ جي پيٽ ۾ رهي ڪري به هو ٻاهر جي حالتن (Conditions) کان باخبر رهندا آهن. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ اسان جا غوثِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ بِه اللهُ عَزَّوَجَلَّ جا اهڙا عظيمُ الشَّانِ مُقَرَّبَ وَلِي بلكه وَلِين جا سردار آهن جيڪي پنهنجي والده ماجده جي پيٽ ۾ رهي انهن جي قرآن پڙهڻ جي آواز کي نه صرف ٻڌي وندا هئا، بلڪ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ هن فاني دنيا ۾ جلوه گر ٿيڻ کان اڳ ۾ ئي پورا 18 سيپارا حفظ به ڪري ورتا هئا

ارڙهن (18) سيپارا حفظ هئا

پنجن (5) سالن جي عمر ۾ جڏهن پهرين پيرو بِسْمِ اللهِ خواني جي رسم جي لاءِ ڪنهن بزرگ وٽ ويٺا ته اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۽ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ پڙهي ڪري سُوْرَةُ الْفَاتِحَةِ ۽ اَلْمَ کان وٺي 18 سيپارا پڙهي ٻڌائي ڇڏيا. ان بزرگ پڇيو: پُت اڃا پڙه. فرمايائون: بس مون کي ايترو ئي ياد آهي، ڇو ته منهنجي والده کي به ايترا ئي ياد هئا، جڏهن مان پنهنجي والده جي پيٽ ۾ هيس، ان وقت اها پڙهندي هئي، مون ٻڌي ڪري ياد ڪري ڇڏيا هئا. (الحقائق في الحدائق، 1/140 بتغيرقيل)

تُو هُوهُ غُوٺُ كِه هِرُ غُوٺُ هُوهُ شِيْدَا تِيْرَا تُو هُوهُ غُوٺُ كِه هِرُ غُوٺُ هُوهُ پِيْسَا تِيْرَا

مختصر وضاحت: اي اسان جا غوثِ پاڪ! اوهان اهڙا فرياد ٻڌڻ وارا آهيو جو هر غوثِ اوهان تي قربان ۽ اوهان جو چاهيندڙ آهي، اوهان اجارن جي اڃ ختم ڪرڻ وارا اهڙا درياءُ آهيو جو هر درياءُ ان جو پياسو آهي.

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

ڪتاب ”غوٺ پاڪ جا حالات“ جو تعارف

منا منا اسلامي پائرو! حُضُوْرُ غُوٺِ اعْظَمِ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي زندگي جا وڌيڪ احوال ۽ سندن وڌيڪ ڪرامتون ڄاڻڻ لاءِ دعوتِ اسلامي جي اشاعتي اداري مڪتبه المدينه جي مطبوعه 106 صفحن تي مشتمل ڪتاب ”غوٺ پاڪ ڪه حالات“ جو

مطالعونھائيت فائديمند آھي ھن ڪتاب ۾ شيخ عبدالقادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَیْهِ جِي ڪوٽسارين ڪرامتن ۽ ان کان علاوه سندن جا احوال، سندن جي ننڍپڻ جا واقعا، علم ۽ پرهيزگاري، فرمان، اوهان جي شان ۾ لکيل مَنَقِبَتون ۽ اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى جِي سندن سان عقيدت جي اظهار جي متعلق قول وغيره نهايت سٺي انداز ۾ ترتيب سان بيان ڪيا ويا آهن،

رسالو (انبيا و اولياءِ ڪو پکارنا ڪيسا) جو تعارف

مڪتبه المدينه تان جاري ڪيل شيخ طريقت امير اهلست، باني دعوت اسلامي حضرت علامه مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي ضيائي دامت بركاتهمُ العالیه جِي مدني مذاڪرن تي مشتمل رسالو (انبيا و اولياءِ ڪو پکارنا ڪيسا) جو مطالعو ڪريو اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ ھن رسالي ۾ انبياءِ ڪرام عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ ۽ اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى كِي پڪارڻ جو ثبوت، اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى جون ڪرامتون، دلچسپ واقعا، توبه جي معنيٰ ۽ ان جي حقيقت، خشوع ۽ خضوع جي معنيٰ ۽ نماز ۾ ان جي اهميت ۽ ان کان علاوه ڪوٽ سارن مدني گلن کي بيان ڪيو ويو آھي. تنهنڪري ان ٻنهي رسالن کي مڪتبه المدينه جي شاخ تان هديئه وٺي ڪري پاڻ به پڙهو ۽ ٻين اسلامي ڀائرن کي به هن جو شوق ڏياريو. دعوت اسلامي جي ويب سائيٽ www.dawateislami.net تان هن رسالن کي پڙهي به سگهجي ٿو ۽ ڊائون لوڊ (download) ۽ پرنٽ آؤٽ به ڪري سگهجي ٿو.

صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ!

ڪرامت جي تعريف ۽ ان جو حڪم

منا منا اسلامي ڀائرو! غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَیْهِ جون وڌيڪ ڪرامتون به ٻڌنداسين پر ان کان اڳ ۾ اهو ٻڌون ٿا ته ڪرامت چوندا ڇا ڪي آهن، اچو ان جي تعريف ٻڌون ٿا، دعوتِ اسلامي جي اشاعتي اداري مڪتبه المدينه جي ڪتاب ”ڪراماتِ صحابه“ جي صفحي 36 تي آهي ته مومن متقي کان جيڪڏهن ڪا اهڙي نادرُ الوجود (يعني تمام گهٽ پائي ويندڙ) ۽ تعجب واري شيءِ صادر ۽

ظاهر ٿي وڃي جيڪا عام طور تي عادتاً ناهي ٿيندي ته ان کي ڪرامت چوندا آهن. اهڙي قسم جون شيون جيڪڏهن انبياءَ عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ کان اعلانِ نبوت ڪرڻ کان پهريان ظاهر ٿين ته اِرهاص ۽ اعلانِ نبوت کان پوءِ ظاهر ٿين ته معجزو چورائينديون آهن ۽ جيڪڏهن عام مومنن کان اهڙين شين جو ظهور ٿئي ته ان کي مَعْوَتَ چوندا آهن ۽ ڪنهن ڪافر کان ڪڏهن ان جي خواهش جي مطابق هن قسم جي شي ظاهر ٿي وڃي ته ان کي اِسْتِدْرَاج چيو ويندو آهي.

(النبراس شرح شرح العقائد ، اقسام الخوارق سبعة ، ص ۲۷۲ ملخصاً (ڪرامات صحابه، ص ۳۶)) صدرُ الشَّرِيعِ، بَدْرُ الطَّرِيقِ حضرت علامہ مولانا مُفتي امجد علي اعظمي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا ته ڪرامتِ اولياءِ حق آهي، ان جو منڪر گمراه آهي (بهارِ شريعت، حصہ اول، ۲۶۹/۱) ڪرامت جون تمام گهڻيون قسمون آهن مثلاً مردن کي زندهه ڪرڻ، انڌن ۽ ڪوڙهين کي شفا ڏيڻ، وڏي سفر کي لمحي ۾ پورو ڪري ڇڏڻ، پاڻي تي هلڻ، هوائن ۾ اُڏرڻ، دل جي ڳالهه ڄاڻي وٺڻ ۽ پري جي شين کي ڏسي وٺڻ وغيره وغيره.....

هتي اها ڳالهه به ذهن نشين رهي ته اصل ڪرامت، شَرِيعَت ۽ سُنَّت تي اِسْتِقَامَت سان عمل ڪرڻ آهي، جيئن ته حضرت سَيِّدُنَا شيخ ابوالقاسم گرگاني رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا: پاڻي تي هلڻ، هوا ۾ اُڏامڻ ۽ غيب جون خبرون ڏيڻ ڪرامت ناهي بلڪ ڪرامت هي آهي ته اهو شخص سراپا امر بَطْجِي وڃي يعني شريعت جو مُطِيع ۽ فرمانبردار ٿي وڃي اهڙي طرح جو ان کان حرام جو صُدور نه ٿئي. (ڪيميائے سعادت، رکن سوم مهلڪات ، اصل دهم ، ۲/ ۷۴۹) حضرت سَيِّدُنَا ابُو يَزِيدِ بِسْطَامِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا: جيڪڏهن توهان ڏسو ته ڪنهن کي ايتريون ڪرامتون ڏنيون ويون آهن جو هو هوا ۾ اُڏامي ٿو ته ان جي ڌوڪي ۾ نه اچو ايسٽائين جو ڏسو ته هو الله عَزَّوَجَلَّ جي امر ۽ نهي ۽ حِفْظِ حُدُود ۽ اداءِ شريعت ۾ ڪهڙو آهي (يعني الله تعاليٰ جن ڳالهين جو حڪم ڏنو آهي ان تي عمل ڪري ٿو يا نه ۽ جن ڳالهين کان منع ڪيو آهي ان کان پاسو ڪري ٿو يا نه، شريعت جي حَڏن ۽ ان جي پَيَرُوِي جو ڪيترو خيال رکي ٿو). (شعب الايمان، باب في نشر العلم، ۲/ ۳۰۱، رقم: ۱۸۶۰)

منا منا اسلامي پائرو! محبوبِ سُبْحاني، غوثِ صَمَداني، قنديلِ نُوراني،

شهباز لا مڪاني، شيخ عبد القادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ، اللهُ عَزَّ وَجَلَّ جا اهي مُقَرَّب ترين ولي آهن، جيڪي تمام اولياءِ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ جا سردار آهن ۽ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي شخصيت عوام ۽ خواص سڀني جي لاءِ عقيدت ۽ احترام جي لائق آهي، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ نه صرف ڪثيرُ الڪرامات بزرگ آهن بلڪ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ کي ٻين اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ کان وڌيڪ ڪرامتن ۽ انعامن سان نوازيو آهي، ايستائين جو پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جون ڪرامتون ته ڳڻپ کان ٻاهر آهن، جيئن ته،

موتين جي مالا

مشهور مُحدِّث حضرت سيدنا شيخ عبد الحق مُحدِّث دهلوي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا: مشائخِ اولياءِ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ مان ڪو به ڪرامتن جي لحاظ کان پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي برابر نه آهي، ايستائين جو بعض مشائخِ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ فرمائن ٿا ته پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي ڪرامتن جو حال ته موتين (Pearls) جي لڙ وانگر آهي ته جڏهن تندي آهي ته هڪ کان بعد هڪ موتي ڪرندا ويندا آهن ۽ سندن جون ڪرامتون ڳڻپ ۽ شمار کان ٻاهر آهن. (اشعة اللعنت، ڪتاب الفتن، باب الڪرامات، 4/61 مفهوما)

اچو! پنهنجي دلين ۾ حضورِ غوثِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي عظمت وڌائڻ جي لاءِ سندن جون 2 ڪرامتون ٻڌون ٿا، جيئن ته،

(1) اناج ۾ برڪت ٿي

شيخ ابو العباس احمد قَرشي بغدادِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا ته هڪ ڀيري بغداد ۾ ڏڪار پيو هو، مون پنهنجي محتاجي ۽ ڪثرتِ عيال (گهڻن ٻار ٻچن) جي شڪايت بارگاهِ عوثيت ۾ ڪئي، ته غوثِ صمداني، قُطْبِ رَبَّاني حضرت سيدنا شيخ عبد القادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ منهنجي لاءِ هڪ ويهه (هڪ مخصوص پيمانو) ڪڍڻ جو ڪڍيائون ۽ مون کي فرمايائون ته هن کي هڪ ٻوري ۾ وجهي ان جو منهن بند ڪري ڇڏيو ۽ هڪ پاسي کان کولي ڪڍندا رهجو ۽ پيهين کائيندا رهجو پر ان جو منهن هرگز نه کولجيو. شيخ ابوالعباس رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا ته اسان ان ٻوري مان ڪڍڻ ڪڍي ڪڍي اها پنج سالن تائين کائيندا رهياسين، پوءِ

هڪ ڏينهن منهنجي گهرواريءَ ان جو منهن ڪولي ڇڏيو ته اها ست (7) ڏينهن ۾ ختم ٿي وئي، پوءِ مون حضورِ غوثِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي خدمت ۾ اها ڳالهه عرض ڪئي ته پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جن ارشاد فرمائون: جيڪڏهن توهان ان کي ڇڏي ڏيو ها ۽ ان جو منهن نه کوليو ها ته پنهنجي مرڻ تائين انهيءَ مان ڪائيندا رهو ها يعني اها ڪڏڪ ختم نه ٿئي ها.

(بهجة الاسرار، ص ۱۳۰)

وہ اور ہیں جن کو کہنے محتاج ہم تو ہیں گدائے غوث اعظم جو دم میں غنی کرے گدا کو وہ کیا ہے عطاءے غوث اعظم (ذوق نعت، ص ۱۲۳)

(2) لَبِّ مَبَارَكِ رُوشَن ٿي وئي

حضرت سَيِّدُنَا عَبْدُ الْمَلِكِ دِيَالِ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ بيان ڪن ٿا ته مان هڪ رات غوثِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي مدرسي ۾ بيٺو هيس ته سندن هڪ لٺ، دستِ مبارڪ ۾ کڻي اندران کان ٻاهر تشريف ڪڍي آيا، منهنجي دل ۾ خيال آيو ته ڪاش! غوثِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ پنهنجي هن لٺ جي ذريعي مون کي ڪا ڪرامت ڏيکارين، هتي منهنجي دل ۾ هي خيال گذريو هوڏانهن حضورِ غوثِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ لٺ کي زمين ۾ نوڪي ڇڏيو، ته اها لٺ (staff) ڏيئي وانگر روشن ٿي وئي، ۽ گهڙي دير تائين روشن رهي، پوءِ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ان لٺ کي زمين مان ڪڍي ڇڏيو ته اها جيئن هئي ائين ئي ٿي وئي، ان کان پوءِ حضورِ غوثِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جن فرمايو: بس اي دِيَالِ! توهان اهو ئي چاهيو پيا؟

(بهجة الاسرار، ذڪر فصول من ڪلامه ... الخ، ص ۱۵۰)

منا منا اسلامي پائرو! ٻڌو اوهان ته پيران پير، پير دست گير، روشن ضمير، قُطْبِ رَبَّانِي، محبوبِ سُبْحَانِي، پير لاثاني ڪهڙا باڪرامت ولي هئا جو جن کي رب ڪائنات عَزَّوَجَلَّ اها طاقت ۽ قدرت بخشي هئي جو پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ غيب جي خبر ڏيندي دليين ۾ پيدا ٿيڻ وارن خيالن کان باخبر ٿي ويندا هئا ايستائين جو پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ پنهنجي مشهور زمانه ”قصيده غوييه“ ۾ ته ايستائين ارشاد فرمائون ته

نَظَرْتُ إِلَى بِلَادِ اللَّهِ جَنَعًا كَحَرِّ دَلَّةٍ عَلَى حَكِمِ اتِّصَالِي

يعني مون الله **عَزَّوَجَلَّ** جي سڀني شهرن کي ائين ڏسي ورتو جيئن رائي جا ڪجهه داڻا مليل هجن.

مشهور مُحدِّث حضرت سيدنا شيخ عبد الحق محدِّث دهلوي **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** فرمائن ٿا: حضورِ غوثِ الاعظم **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** جن ارشاد فرمايو: جيڪڏهن شريعت منهنجي منهن تي لغام نه لڳائي ها ته مان توهان کي ٻڌائي ڇڏيان ها ته توهان گهر ۾ ڇا ڪاڌو آهي ۽ ڇا رکيو آهي، مان توهان جي ظاهر ۽ باطن کي ڄاڻان ٿو ڇو ته توهان منهنجي نظر ۾ آڙ پار نظر اچڻ واري شيشي وانگر آهيو.

(اخبار الاخياف، ص: ۱۵)

مجھے ایسا شیدا بنا غوثِ اعظم
کہ ہو جاؤں تجھ پر خدا غوثِ اعظم
مرے پیر روشن ضمیر آپ کو تو
مرے حال کا ہے پتا غوثِ اعظم

(وسائل بخشش مرمم، ص ۵۵۰)

سُلطانِ ولايت غوثِ پاڪ فانوسِ هدايت غوثِ پاڪ
ولين تي حڪومت غوثِ پاڪ شهبازِ خطابت غوثِ پاڪ
مُرحبا يا غوثِ پاڪ مُرحبا يا غوثِ پاڪ مُرحبا يا غوثِ پاڪ

12 مَدَنِي ڪَمَن مان هڪ مَدَنِي ڪَم ”مَدَنِي انعامات“

منا منا اسلامي ڀائرو! معلوم ٿيو ته الله وارن کان ڪجهه لکيل نٿو رهي ۽ اها به خبر پئي ته اسان جا غوثِ پاڪ **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** وارين جا سردار هئڻ جي باوجود به ڪيترا محتاط هئا جو شريعت جي حڪم جي پيروي کان هڪ قدم به پويان نه هٽندا هئا، تنهنڪري اسان کي گهرجي ته اسان به پنهنجي هر هر عمل کي شريعت مطابق آراسته ڪريون. شريعت جي احڪامن جي ادائينگي جو جذبو وڌائڻ جي لاءِ ذيلي حلقي جي 12 مَدَنِي ڪَمَن ۾ مشغول ٿيڻ گهرجي. ذيلي حلقي جي 12 مَدَنِي ڪَمَن مان هڪ مَدَنِي ڪَم ”مَدَنِي انعامات“ جي مطابق روزانو فِڪرِ مَدِينِ ڪندي هر مَدَنِي ماھ جي پهرين تاريخ تي پنهنجي ذمَّ دار کي مَدَنِي انعامات جو رسالو جمع ڪرائڻ به آهي.

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ﴾ مَدَنِي انعامات عمل جو جذبو وڌائڻ ۽ گناهن کان پيڇو ڇڏائڻ جو بهترين نسخو آهي، ﴿مَدَنِي انعامات تي عمل ڪرڻ وارن سان اميرِ اهلستت، باني دعوتِ اسلامي ﴿اَمَّتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ﴾ گهڻا خوش ٿين ٿا ۽ انهن کي دُعائن سان نوازين ٿا، ﴿مَدَنِي انعامات تي عمل جي بَرَڪت سان حُوفِ حُدا ۽ عشقِ مُصطَفيٰ جي لازوال دولت هت ايندي آهي، ﴿مَدَنِي انعامات جو اهو عظيم تحفو (Gift) اسلافِ ڪرام ﴿رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ﴾ جي ياد ڏياري ٿو، ﴿مَدَنِي انعامات بزرگانِ دين ﴿رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ﴾ جي نقشِ قَدَم تي هلندي فِڪرِ مدينه يعني پنهنجي عملن جو مُحاسَبو ڪرڻ جو بهترين ذريعو آهي.

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ﴾ اسان جي بزرگانِ دين ﴿رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ﴾ جو پنهنجي عملن جو مُحاسَبو ڪرڻ جو انداز به ڪيترو پيارو هو. اچو! ان جي هڪ ايمان آفروز جَهَلڪ ملاحظه ڪريون ٿا، جيئن ته،

سجودِ ڏينهن فِڪرِ مدينه

منقول آهي ته حضرت سيدنا ابو ذر رضی اللہ تعالیٰ عنہ سجودِ ڏينهن گهر جي هڪ ڪنڊ ۾ (آخِرَت جي باري ۾) غور ۽ فِڪر ڪندا رهندا هئا. (احياءِ علوم الدين، ڪتاب التفکر ۵/۱۶۲ ماخوذاً) اچو! ترغيب طور فِڪرِ مدينه ڪرڻ جي هڪ مَدَنِي بهار ٻڌو ۽ جهومو جيئن ته،

مَدَنِي انعامات جي رسالي جي بَرَڪت

باب المدينه ڪراچي جي هڪ اسلامي پاءُ کي ان جي علاقي جي مسجد جا امام صاحب جيڪي دعوتِ اسلامي سان وابسته هئا، انهن انفرادي ڪوشش ڪندي ان جي وڏي پاءُ کي مَدَنِي انعامات جو هڪ رسالو تحفي ۾ ڏنو، اهي گهر کڻي آيا ۽ پڙهيو ته حيران رهجي ويا ته هن مختصر رسالي ۾ هڪ مسلمان کي اسلامي زندگي گذارڻ جو ايترو زبردست فارمولو ڏنو ويو آهي. مَدَنِي انعامات جو رسالو ملڻ جي بَرَڪت سان ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ﴾ ان کي نماز (salah) جو جذبو مليو ۽ باجماعت نماز جي ادائينگي جي لاءِ مسجد ۾ حاضر ٿي ويا ۽ هاڻي پنج وقت جا نمازي بڻجي چڪا آهن، ڏاڙهي مبارڪ به سجائي ورتي ۽ مَدَنِي انعامات جو رسالو به پڙيندا آهن.

میں بن جاؤں سراپا ”میرنی انعامات“ کی تصویر بنوں گا نیک یا اللہ اگر رحمت تری ہوگی

(وسائل بخشش مرمم، ص ۳۹۳)

اللہ تعالیٰ اسان کي به مَدَنِي اِنعامات تي عمل ڪرڻ ۽ روزانو فِڪرِ مَدِينِ جِي ذُرِيَعِي مَدَنِي اِنعامات جو رساله پري ڪري پنهنجي ذميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بڻائڻ جِي تُوْفِيقِ عطا فرمائي.

اٰمِيْنَ بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنَ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّد

منا ثنا اسلامي پائرو! الله عَزَّوَجَلَّ تمام گهڻو ڪريم آهي هو پنهنجي برگزيده (پسنديده ڪيل) ٻانهن کي تمام وڌيڪ اختيار عطا ڪندو آهي، ملڪ ۽ فلڪ، زمين ۽ آسمان، بحر ۽ بر، جن ۽ انسان ۽ چرند ۽ پرند تي انهن جي حڪومت قائم هوندي آهي بلڪ دنيا جي هر شيء انهن جي تابع ڪئي ويندي آهي.

اَلْحَبْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ اسان جا غوث پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جِي به اها شان ۽ ڪرامت هئي ته جهڙي طرح جنن ۽ انسانن تي پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جِي حڪمراني جو سڪو هلندو هو اهڙي طرح پڪي (Birds) به سندن رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جِي حڪم اڳيان سر جهڪائيندا هئا. اچو! هن باري ۾ حضور غوث پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جِي هڪ ڪرامت جِي متعلق ٻڌو ۽ خوش ٿيو، جيئن ته،

جڏهن حضرت ابوالحسن اَرْجِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ بيمار ٿيا ته حضور غوث الاعظم رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ عيادت جِي لاءِ تشریف وني آيا، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ انهن جي گهر هڪ ڪبوتري ۽ هڪ قُمري کي ويٺل ڏٺائون. حضرت ابوالحسن اَرْجِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ چيائين: اها ڪبوتري ڇهه (6) مهينن کان آنا نٿي لاهي ۽ اها قُمري 9 مهينن کان نٿي ٻولي، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ڪبوتري وٽ بيهي چيائون: پنهنجي مالڪ کي فائدو پهچاءَ ۽ قُمري کي چيائون: پنهنجي خالق عَزَّوَجَلَّ جِي تسبيح بيان ڪر، قُمري ان

ڏينهن کان اهڙو ٻولندي جو بغداد وارا ٻڌي محفوظ ٿيندا ۽ ڪبوتري سڄي عمر آنا لاهيندي رهي. (نزهة الخاطر، ص ۵۹)

ڪيون نه جاؤن ۾ غوث پرواري، آفتين ڏور هو گئين ساري
جب ٽڙ ڪرا نهن پڪاراهه، واھ ڪيا بات غوث اعظم ڪي

(وسائل بخشش مرمم، ص ۵۷۸)

مجلس تراجم:

منا منا اسلامي پاڻرو! حضرت سيدنا غوثِ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جُو فيضان عام ڪرڻ لاءِ عاشقانِ رسول جي مدني تحريڪ دعوتِ اسلامي سموري دنيا ۾ ڪم و بيش 104 شعبن ۾ نيڪي جي دعوت جون ڌومون مچائڻ ۾ مصروفِ عمل آهي. انهي مان هڪ شعبو مجلس تراجم به آهي. جيڪو امير اهل سنت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ مڪتبه المدينه جي ڪتابن ۽ رسالن جو دنيا جي مختلف زبانن ۾ مثال طور انگلش، عربي، فارسي، فرينچ، جرمن، چائينيز، اتالين، رشين، هندي، گجراتي، سنڌي، بنگالي جي علاوه ڪم و بيش 36 زبانن ۾ ترجمو ڪرڻ جي خدمت سر انجام ڏئي رهيو آهي ته جيئن اردو پڙهڻ وارن سان گڏوگڏ دنيا جون ٻيون زبانون ڳالهائڻ وارا ڪروڙين ماڻهو به فيضياب ٿين ۽ انهن جو اهو ئي مدني ذهن بڻجي وڃي ته. ”مون ڪي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي. اِنْ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ“

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ! مجلس تراجم جا تمام ڪتاب ۽ رسالا دعوتِ اسلامي جي ويب سائٽ www.dawateislami.net تي موجود آهن. ان کان علاوه مدني اسلام ڪي بڪ لائبريري (Islamic eBooks Library) جي نالي سان موبائل ايپليڪيشن به آهي. جنهن جي مدد کان اوهان ڪتابن ۽ رسالن جو نه صرف پاڻ مطالعو ڪري سگهو ٿا بلڪ پنهنجي دوست ۽ احباب ڪي هن ايپليڪيشن جو link شيئر ڪري ثوابِ جاريه جو سامان ڪري سگهو ٿا.

الله ڪرم ايسا ڪري تجھ ۾ جهاڻ ۾

اے دعوتِ اسلامي تری دھوم مچی ہو

(وسائل بخشش مرمم، ص ۳۱۵)

اچو! حضور غوث پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جو پنهنجي مزار اقدس تي حاضر ٿيڻ واري هڪ اهل محبت کي نوازڻ تي مُشتمل هڪ دلنشين واقعو ٻڌو ۽ پنهنجو ايمان تازه ڪريو،

مزار مبارڪ مان ٻاهر تشریف وٺي آيا

مصر جو واپاري حضرت سيدنا شيخ عبدالقادر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جو عقيدت مند هو ۽ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي سلسلہ عاليہ قادريہ ۾ داخل ٿيڻ جو به ارادو رکندو هو پر دنياوي ڪاروبار جي مصروفيت جي ڪري چاليه سالن تائين سندن رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي خدمت اقدس ۾ حاضري جي شرف کان محروم رهيو. آخرڪار فيض ۽ برڪتون حاصل ڪرڻ ۽ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي زيارت جي لاءِ بغداد جو سفر شروع ڪيو، واپاري جي بغداد پهچڻ تي خبر پئي ته حضرت سيدنا غوث اعظم رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وصال ڪري ويا آهن ته پنهنجي مراد پوري نه ٿيڻ تي مايوس ٿيا ۽ پنهنجو پاڻ کي هلاڪ ڪرڻ جو ارادو ڪيو پر گڏوگڏ دل ۾ اهو خيال آيو ته پهريان حضور غوث پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي روضي پاڪ جي زيارت ڪري فيض حاصل ڪريان، پوءِ هو روضي مبارڪ جي زيارت جي لاءِ آيو ۽ زيارت جا آداب ادا ڪيائين، حضرت سيدنا غوث اعظم رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ پنهنجي قبر انور مان ٻاهر تشریف فرما ٿيا ۽ ان جو هٿ (Hand) پڪڙي ان تي توجُّه ڪئي ۽ پنهنجي سلسلہ عاليہ قادريہ ۾ داخل ڪري ورتو. (تفريح الخاطر، ص ۸۲ ملخصاً)

مل گيا مجھ کو غوث کا دامن، فضل ربِّ ڪريم سے روشن

مري تقدیر کا ستارہ ہے، واہ کیا بات غوثِ اعظم کی

(وسائل بخشش مرمم، ص ۵۷۷)

سُلطانِ ولايت	غوٺ پاڪ	فانوسِ هدايت	غوٺ پاڪ
ولين تي حڪومت	غوٺ پاڪ	شهبازِ خطابت	غوٺ پاڪ
مُرحبا يا غوثِ پاڪ	مُرحبا يا غوثِ پاڪ	مُرحبا يا غوثِ پاڪ	مُرحبا يا غوثِ پاڪ

بيان جو خلاصو

منا منا اسلامي ڀائرو! اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ اڄ اسان حضور سيدنا غوث اعظم

دستگير رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جِي ڪرامتن جِي باري ۾ مختلف دلچسپ واقعا ٻڌڻ جِي سعادت حاصل ڪئي ته

- ❖ اسان جا غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُسْتَجَابُ الدَّعَوَاتِ هئا.
 - ❖ اسان جا غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ باڪرامت ۽ پيدائشي ولي هئا.
 - ❖ اسان جا غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ حُضُورِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جِي سُنْتَن جا پابند هئا.
 - ❖ اسان جا غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ بيمارن جِي عيادت ڪندا هئا.
 - ❖ اسان جا غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ پنهنجن مريدن جِي حاجت پوري ڪندا هئا.
 - ❖ اسان جِي غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جو مريدن جِي حاجت پوري ڪرڻ هيٺ به بي مثال آهي
 - ❖ اسان جِي غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جِي دُعاَن سان ماڻهن جِي مال ۽ دولت ۾ اضافو ٿي ويندو هو .
 - ❖ اسان جا غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ غريبن، فقيرن، مسڪينن ۽ مُحتاجن جِي مدد ڪرڻ وارا هئا.
- اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ اسان کي غوٺ پاڪ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جِي سچي پڪي غلامي نصيب

فرمائي - اَمِينِ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ

منامنا اسلامي ڀائرو! بيان کي ختم ڪندي سنٽ جِي فضيلت ۽ ڪجهه سنٽون ۽ آداب بيان ڪرڻ جِي سعادت حاصل ڪريان ٿو، تاجدار رسالت، شهنشاهه نُبُوت، مصطفيٰ جانِ رحمت صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمان جنٽ نشان آهي: جنهن منهنجي سنٽ سان محبت ڪئي ان مون سان محبت ڪئي ۽ جنهن مون سان محبت ڪئي اهو جنٽ ۾ مون سان گڏ هوندو. (1)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ

1...!مشكاة الصايح، ڪتاب الايمان، باب الاعتصام بالڪتاب والسنة، 97/1، حديث: 175

سلام ڪرڻ جون سنتون ۽ آداب

✽ مسلمان سان ملاقات ڪرڻ وقت ان کي سلام ڪرڻ سنت آهي. ✽ ڏينهن ۾ ڪيترائي ڀيرا ملاقات ٿئي، هڪ ڪمري کان ٻئي ڪمري ۾ بار بار اچ وڃ ٿئي، اتي موجود مسلمانن کي سلام ڪرڻ ثواب جو ڪم آهي ✽ سلام ۾ پهل ڪرڻ سنت آهي ✽ سلام ۾ پهل ڪرڻ وارو الله **عَزَّ وَجَلَّ** جو مقرب آهي ✽ سلام ۾ پهل ڪرڻ وارو تڪبر کان به بري آهي جيئن ته منهنجي مڪي مدني آقا مٺي مٺي **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جو فرمانِ باصفا آهي: پهرين سلام ڪرڻ وارو تڪبر کان بري آهي. (شُعَبُ الْاِيْمَانِ ج 6 ص 433) سلام (۾ اڳرائي) ڪرڻ واري تي 90 رحمتون ۽ جواب ڏيڻ واري تي 10 رحمتون نازل ٿينديون آهن. (ڪيميائے سعادت) ✽ **السَّلَامُ عَلَيْكُمْ** چوڻ سان 10 نيڪيون ملنديون آهن، گڏوگڏ **وَرَحْمَةُ اللهِ** به چوندا ته 20 نيڪيون ٿي وينديون ۽ **وَبَرَكَاتُهُ** شامل ڪندڙ ته 30 نيڪيون ٿي وينديون. ✽ اهڙي طرح جواب ۾ **وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ** چئي 30 نيڪيون حاصل ڪري سگهجن ٿيون ✽ سلام جو جواب جلدي ۽ ايڏي آواز سان ڏيڻ واجب آهي جو سلام ڪرڻ وارو ٻڌي وٺي ✽ سلام ۽ سلام جي جواب جو صحيح تلفظ ياد ڪري وٺو. پهريان مان چوان ٿو اوهان ٻڌي ڏهرايو: **السَّلَامُ عَلَيْكُمْ** هاڻي پهريان مان جواب ٻڌايان ٿو پوءِ اوهان ڏهرايو: **وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ**

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

طرح طرح جون هزارين سنتون سڪڻ جي لاءِ مڪتبه المدينه جي شايع ٿيل ڪتاب 312 صفحن تي مشتمل ڪتاب ”بهار شريعت“ حصو 16 ۽ 120 صفحن جو ڪتاب ”سنتين ۽ آداب“ ان کان علاوه شيخ طريقت، امير اهل سنت جا ٻه رسالا ”101 مدني پهول“ ۽ ”163 مدني پهول“ مڪتبه المدينه جي بستي تان هديو ڏئي حاصل ڪيو ۽ پڙهيو. سنتن جي تربيت جو هڪ بهترين ذريعو دعوت اسلامي جي مدني قافلن ۾ عاشقان رسول سان گڏ سنتن پريو سفر آهي.

مجھ کي جڙبه ڏي سفر ڪا ڪرتار هون ڀروردگار سنتون کي تربيت ڪي قافلے ميں بار بار

(وسائل بخشش مرمم، ص 635)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

دعوتِ اسلامي جي هفتيوار سنتن پري اجتماع ۾ پڙهيا ويندڙ 6 درود شريف ۽ 2 دعائون

(1) جمع جي رات جو دُروُد

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الْحَبِيبِ الْعَالِي الْقَدْرِ
الْعَظِيمِ الْجَاهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ

بزرگن فرمايو آهي ته جيڪو شخص هر جمعرات (جمع ۽ خميس جي وچين رات) هن دُروُد شريف کي پابندي سان گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو پڙهندو موت جي وقت سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي زيارت ڪندو ۽ قبر ۾ داخل ٿيڻ وقت به ايستائين هو ڏسندو ته سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ان کي پنهنجي هٿن سان قبر ۾ داخل ڪري رهيا آهن. (1)

(2) سمورا گناه معاف

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ

حضرت سَيِّدُنَا انس رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ کان روايت آهي ته تاجدارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: جيڪو شخص هي دُروُد شريف پڙهي جيڪڏهن بيٺل هو تو ويهڻ کان پهريان ۽ وينل هو ته بيهڻ کان پهريان، ان جا گناه

1... افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة السادسة والخمسون، ص 151 ملخصاً

(1) معاف ڪيا ويندا.

(3) رَحْمَتِ جَاسْتَرِ دَرَوَازَا

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

جيڪو هي دُڙود شريف پڙهندو آهي ان تي رحمت جا ستر دروازا کوليا ويندا آهن. (2)

(4) چِه لڪ دُڙود شريفن جو ثواب

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا فِي عِلْمِ اللَّهِ صَلَاةً دَائِمَةً بِدَوَامِ مُلْكِ اللَّهِ

حضرت احمد صاوي عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْهَادِي ڪن بزرگن کان نقل ڪن ٿا هن دُڙود شريف کي هڪ ڀيرو پڙهڻ سان چهل لک دُڙود شريف پڙهڻ جو ثواب حاصل ٿيندو آهي. (3)

(5) قُرْبِ مُصْطَفِي صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى لَهُ

هڪ ڏينهن هڪ شخص آيو ته حُضُورِ انور صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کيس پنهنجي ۽ صِدِّيقِ اڪبر رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ جي وچ ۾ ويهاريو، انهيءَ تي صحابه ڪرام رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمْ کي تَعَجُّبُ ٿيو ته اهو مرتبي وارو شخص ڪير آهي جڏهن اهو هليو ويو ته سرڪارِ مدينه صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: هو جڏهن مون تي دُڙود پاڪ پڙهندو آهي ته هيئن پڙهندو آهي. (4)

1...افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة الحادية عشرة، ص 65

2...القول البديع، الباب الثاني، ص 277،

3...افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة الثانية والخمسون، ص 149

4...القول البديع، الباب الاول، ص 125

(6) دُرودِ شفاعت

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَنْزِلْهُ الْبُقْعَةَ الْمُقَرَّبَ عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

شافع امر صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن جو فرمان معظم آهي : جيڪو شخص هي درود پاڪ پڙهي ان جي لاءِ منهنجي شفاعت واجب ٿي ويندي آهي.⁽¹⁾

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

(1) هڪ هزار ڏينهن جون نيڪيون

جَزَى اللهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا هُوَ أَهْلُهُ

حضرت سيدنا ابن عباس رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمَا کان روایت آهي ته سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: هي درود شريف پڙهڻ واري جي لاءِ ستر فرشتا هڪ هزار ڏينهن تائين نيڪيون لکندا آهن.⁽²⁾

(2) جن شب قدر حاصل ڪري ورتي

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

(خدا ۽ حليم و ڪريم کان سواءِ ڪوئي عبادت جي لائق ناهي، الله عَزَّ وَجَلَّ پاڪ آهي جيڪو ستن آسمانن ۽ عرشِ عظيم جو پروردگار آهي)

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن هن دُعا کي ٿي پيرا پڙهيو جن ان شب قدر کي حاصل ڪري ورتو. (ابنِ عساکر ج 19، ص 155، حديث 4455)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

¹ ... الترغيب والترهيب، ج 2، ص 329، حديث 31

² ... مجمع الزوائد، كتاب الادعية، باب في كيفية الصلاة... الخ، 10/254، حديث: 17305

